

Ο εμβολιασμός κατά του ιού της γρίπης μειώνει το κίνδυνο σοβαρών καρδιακών επιπλοκών μεταξύ ασθενών με καρδιαγγειακά νοσήματα

Η ιογενής γρίπη (seasonal influenza) είναι μια οξεία λοίμωξη του αναπνευστικού που προκαλείται από τους ιούς της γρίπης Α και Β. Έχει χαρακτηριστικά επιδημίας σχεδόν κάθε χρόνο κυρίως τους χειμερινούς μήνες σε περιοχές με εύκρατο κλίμα. Η γρίπη μπορεί να προκαλέσει από ήπια έως και πολύ σοβαρή νόσηση. Οι περισσότεροι υγιείς άνθρωποι ξεπερνούν τη γρίπη χωρίς να παρουσιάσουν επιπλοκές, ορισμένοι όμως, όπως άτομα που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου, διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για σοβαρές επιπλοκές από τη γρίπη. Στην Ελλάδα η διαχρονική παρακολούθηση του νοσήματος έχει δείξει ότι η δραστηριότητα της γρίπης συνήθως αρχίζει να αυξάνει κατά τον μήνα Ιανουάριο, και κορυφώνεται κατά τους μήνες Φεβρουάριο – Μάρτιο. Οι ιοί της γρίπης αλλάζουν τα αντιγονικά χαρακτηριστικά συχνά, επομένως το μέγεθος της ετήσιας επιδημικής έξαρσης εξαρτάται από ευπάθεια του γενικού πληθυσμού σε στελέχη ιών με νέα αντιγόνα. Το πλέον συχνό και αποτελεσματικό μέτρο για την πρόληψη της ιογενούς γρίπης είναι ο ετήσιος εμβολιασμός. Η προστασία που παρέχουν τα εμβόλια κατά της γρίπης βασίζεται στο σχηματισμό εξουδετερωτικών αντισωμάτων κυρίως έναντι της αιμαγλουτινίνης, μιας πρωτεΐνης απαραίτητης για τη μεταδοτικότητα και την μολυσματικότητα του ιού. Νέα εμβόλια κατασκευάζονται κάθε χρόνο ώστε να είναι αποτελεσματικά έναντι των νέων μεταλλαγμένων στελεχών τόσο του ιού γρίπης Α όσο και του Β. Τα διαθέσιμα εμβόλια στη χώρα μας είναι τετραδύναμα με αδενοποιημένο ιό, επομένως μπορούν να γίνουν και σε ανοσοκατεσταλμένους, περιλαμβάνουν δυο στελέχη Α, το H1N1 και του H3N2 και δύο στελέχη των ιών τύπου Β και χορηγούνται σε μία δόση. Οι πληθυσμοί που έχουν το μεγαλύτερο όφελος είναι έγκυες ανεξαρτήτως τριμήνου, ανοσοκατεσταλμένοι, παχύσαρκοι, επαγγελματίες υγείας, άτομα σε κλειστές κοινότητες, με υποκείμενα νοσήματα καθώς και όσοι έχουν στο περιβάλλον τους ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες. Μάλιστα η συγχορήγηση του εμβολίου μαζί με αυτό κατά της λοίμωξης COVID-19 είναι αποδεκτή αρκεί να πραγματοποιείται σε διαφορετικό σημείο του σώματος.

Πρόσφατα δημοσιευμένες μελέτες δίνουν έμφαση στη προστασία των ασθενών με καρδιαγγειακά νοσήματα από τη χορήγηση του εμβολίου της γρίπης. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Αλέξανδρος Μπριασούλης** (Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας), **Ωραιάνθη Φιστέ** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα δεδομένα αυτά σχετικά με τα οφέλη του εμβολίου της γρίπης. Σε μία προηγούμενη μετα-ανάλυση δεδομένων από 6700 ασθενείς δημοσιευμένη το περιοδικό *Journal of American Medical Association*, ο κίνδυνος καρδιαγγειακών συμβαμάτων ήταν σχεδόν μισός μεταξύ εμβολιασθέντων σε σχέση με όσους δεν εμβολιάστηκαν. Το όφελος αποδίδεται στην ιδιαίτερη ευπάθεια του ανοσοποιητικού συστήματος που παρουσιάζουν οι ασθενείς με καρδιαγγειακά νοσήματα και τον αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών και νοσηλείας με τη γρίπη. Η πρόσφατη διπλή τυφλή τυχαιοποιημένη μελέτη IAMI που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Circulation* και συμπεριέλαβε 2532 νοσηλευόμενους ασθενείς μετά από έμφραγμα ή αγγειοπλαστική έδειξε ότι η ενδονοσοκομειακή χορήγηση του εμβολίου οδήγησε σε σημαντική μείωση των θανάτων κατά τη διάρκεια παρακολούθησης, χωρίς να αναφερθούν σοβαρές επιπλοκές από το εμβόλιο. Επιπροσθέτως, μία προηγούμενη μελέτη που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Circulation* με δεδομένα από την εθνική βάση δεδομένων ασθενών της Δανίας, έδειξε μείωση κατά 18% της θνητότητας μεταξύ ασθενών με καρδιακή ανεπάρκεια από τον ετήσιο εμβολιασμό κατά της γρίπης έγκαιρα πριν την κορύφωση της εποχικής δραστηριότητας του ιού.

Συμπερασματικά, η γρίπη μπορεί να προκαλέσει συχνές και αυξημένης βαρύτητας επιπλοκές ειδικά σε ασθενείς με καρδιαγγειακά νοσήματα, ενώ η χορήγηση του εμβολίου σε ετήσια βάση πριν την επιδημική έξαρση του ιού οδηγεί αποδεδειγμένα σε βελτιωμένα αποτελέσματα μεταξύ ευπαθών ασθενών με ένα ευρύ φάσμα καρδιαγγειακών προβλημάτων.